

Kõrged külalised rivistust jälgimas - Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimees Sven Mikser (vaskult neljas), Leedu sõjaväeataja esindaja Eestis kolonelleitnant Baranuskas (vaskult viies) ja Rootsi Kuningriigi kaitseväge juhataja asetäitja kindralleitnant Hans Berndtson (vaskult kuues).
Foto Ardi Hallismaa

Avati suurõppus Kevadtorm 2003

Teisipäeval avati Tapa keslinnas piduliku rivistusega taasiseseisvunud Eesti suurim siseriiklik taktikaline õppus Kevadtorm 2003.

Õppuse avasid Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimees **Sven Mikser**, Kaitsejõudude Peastaabi ülem kolonel **Alar Laneman** ja õppuse üldjuht kolonelleitnant **Peeter Hoppe**. Avamisel osales Eestis visiidil viibiv Rootsi Kuningriigi kaitseväge juhataja asetäitja kindralleitnant **Hans**

Berndtson. Kindralleitnant Berndtson märkis, et võrreldes sellega, mida ta nägi Eestis oma esimesel külaskäigul 1991. aastal, on muutused hämmastavad. "Siin Tapal on teil parimal kaasaegsel tasemel kasarmud ja muud tingimused oma kaitsejõudude väljaõppeks," ütles ta. "Eestis on näha, et maksumaksjate riigikaitseks minev raha on kulutatud tainbuktalt, ausalt ja eesmärgipäraselt."

Samuti meeldis Rootsi külalisele, et õppuste avamisel sai Tapa linna rahvas ja eriti lapsed lähedalt vaadata kaitsevaelasi, nende relvastust ja varustust. "On väga vajalik, et ühiskond ja kaitseväge suhtlevad nii avatult kui vähegi võimalik," rõhutas kindral Berndtson õppuse avamisel. Avamistsereemoonial rivistus ligi 700 kaitsevaelast. Pärast rivistust näidati linnaarahvale relvastust ja pakuti sõdurisuppi.

Õppusest osavõtvad allüksused on suuremalt jaolt moodustatud peatselt reservi minevatest ajateenijatest, kelle väljaõppetsükkel hakkab lõppema. Õppus on mõeldud erinevate üksuste kokkuharrutamiseks enne reserviarvamist. Õppusel osaleb ligi 2 300 kaitsevaelast erinevatest staapidest, väljaõppekeskustest ja õppeasutusest. Lisaks osaleb õppusel suur hulk vaatlejaid erinevatest NATO ja rahupartnerlusprogrammiga

PfP ühinenud riikidest.

Õppuse legendi kohaselt toimub tegevus kahe vaenuliku pooli omavahelise konflikti raamistikus. Õppusel moodustatava brigadi ülesandel on üle riigipiiri tunginud vastase tinglike üksuste peatamine ja tingimuste loomine vastuauleingile üleminekuks.

Lipnik Georgi Kokošinski, õppuse teabeohvitser

Taas algab kampania "Korras Maja"

Tapa linnavalitsus korraldab koostöös ehitusfirmade ja värvitootjatega neljandat korda hoonete renoveerimise kampania. Iga aastaga on projektiga ühinenud järjest rohkem majaomanikke. Kkokku on selle ürituse käigus saanud Tapa linnas korda juba 53 maja.

Selleaastane kampania käivitust 16. mail lubjateemalise seminariga. 16. ja 17. mail toimuv seminar õpetab kivi- ja krohvitud pindasid võimalikult soodsalt ja otsustavalt renoveerima lubivahenditega. Mõlemal päeval toimub hommikul kell 9 teoreetiline osa ja pärastlõunal tehakse Pikal tänaval fassaadidele töid näidispindadel.

Kampanias "Korras Maja 2003" olemis suunanud oma põhitähelepanu korteriühistute majade renoveerimisele, kuna nende olukord linnas tundub on hetkel eriti õnnetu. Linnavalitsus plaanib seekord osaliselt kompenseerida korrastatud ühistute renoveerimiskulud värvimaksimuse osas. Samuti on linnavalitsusel käsil lepingu sõlmimine sihtasutusega KedEx, et taotleda korterelamute rekonstrueerimiseks raha.

Projektis "Korras Maja" osaleb sellelgi aastal **ES Sadolin AS**, mis pakub **Burmi kaupluse** kaudu oma toodangut 22% soodsamalt. Uue partnerina on kaasatud Tapa ehitusfirma **OÜ Stellana**, mis pakub **Eskaro AS** tooteid kampanias osalevatele majaomanikele 20% odavamalt. Lisaks nendele fassaadide ettevalmistus- ja värvimistooteid pakkuvatele firmadele on seekord osalemas ka **AS Toode**, mille tegevusalaks on teraskatuste, vihmaveestusteemide ja katusetarvikute tootmine, müük ja paigaldus. AS Toode teeb oma toodangule samuti 20% hinnasoodustuse OÜ Stellana ehituskaupluse kaudu.

Soodustusteid on võimalik osta 19. oktoobrini. Seejärel hindab komisjon kahe nädala jooksul suve jooksul tehtud töid ja määrab tublimatele preemiad. Oma eripreemiad on välja pannud ka AS Sadolin ES, vaadates renoveerimisel kasutatud õiget tehnoloogiat, ja samuti Eskaro AS.

Alates 19. maist saab registreeruda kampaniaale Tapa linnavalitsuses linna-kunstniku juures või telefonil 032 20 021.

Liina Kald, linna-kunstnik

Tapal hukkus koolipoiss

Eelmise reede õhtul leidsid MTÜ Maria Lastekeskuse lapsed surmuna oma kaaslaste, 11-aastase Ilja, kes oli takerdunud kiigenõõrisesse.

Lääne-Viru politsei pressiesindaja Evelin Nurmala rääkis, et veel pole selge, kas tege mist on õnnetusjuhtumi või enesetapuga. Politsei algatas juhtunu kohta kriminaalme netluse. Nurmala ütles mõõda takistab uurimist asjaolu, et lapsed võtsid surmud poisi nõõrde kammitsast lahti enne politsei ja kiirabi saabumist. Seni teadmata asjaoludel hukkunud Ilja õppis Tapa gümnaasiumi IV klassis. "Kool on siia maani õkis," ütles gümnaasiumi direktor Elmu Koppelmann esmaspäeva pärastlõunal.

Gümnaasiumi psühholoog Marika Eiskop mingeid erisusi Ilja käitumises ei täheldanud. "Käitus nagu tavaline neljanda klassi poiss," märkis psühholoog, kelle andmetel oli tege mist õnnetusjuhtumiga.

Vanemlikust hoolest ilma jäetud Ilja elas Tapa lastekeskuses Maria, mis kuulub mit tetulundustühingule Maria Lastekeskus ja te getuse sisuliselt lastekoduna.

Sündmuskohal käinud Tapa linnavalitsuse sotsiaalosalakonna nõunik-juhataja Ene Augasmägi ütles, et lastekeskuse omanik Oleg Kapustin oli pärast traagilist õnnetust

läinud koos lastega varem kavandatud eeskursioonile Peterburi. Sotsiaaltõõtaja hinnangul oleks võinud reisi ära jätta, et aidata lastel spetsialistide abiga juhtunust toibuda. Kapustin linnaametniku arvamusega ei nõustunud, märkides, et on lastekeskuses tegutsenud kümme aastat. "Ma tean, mida teen," lausus ta. Lastekeskuse omaniku kinnitusel põhjustas koolipoisi surma õnnetusjuhtum, sest lapsed armastavad kiigenõõril rippudes selle krussi kruttida, et siis nõõri lahti kerides keerelda. Kapustini oletuse järgi oli kiigenõõr lühike ja poiss võis seda krussi kerides peadpidi sinna vahele jääda.

Tapa linnavolikogu esimees Algur Kaerma meenutas hiljutist jututajamist linnapea Kuno Roobaga, kes vihjas lastekeskuses tekkinud probleemidele. Linnapea polnud rahul laste järelevalveta, sest lastekeskuse kasvandikke olevat sageli näha õhtuti linnas hulkumas.

Kaerma lisas, et on mõnikord Ambla maanteel asuvast lastekeskusest mõõda sõites märganud seal veel hilistel õhtutundidel akendes tuld. "On jäänud mulje, et lastekeskuses käib töö õõpäev läbi," ütles Kaerma.

Virumaa Teataja, 13.05.03

Mõtelda on mõnus

Tapa gümnaasiumis saab juba mitmendat aastat oma matemaatilisi oskusi arendada loovuse ringis.

Selle ringi tegevus toimub kord nädalas ja see on mõeldud algklasside õpilastele. Lahendamise palju huvitavaid ülesandeid ning kui me ei oska, siis õpetaja seletab ülesande sisu ja me teeme selle koos. Koos õpetaja **Lea Ojaga** õppisime sellel õppeaastal ka arvutiklassis arvutit paremini tundma. Elektroonilistel töölehtedel olid põnevad ülesanded, mida ise lahendasime. Nüüd oskan ka leida internetist omale sobivaid ülesandeid, mida saan lahendada, et ennast matemaatiliselt arendada.

Aprilli lõpus toimus kõigile algklasside õpilastele põnev mäng "Mõtelda on mõnus". Selle viis läbi meie matemaatikaringi õpetaja Lea Oja. Mängu reeglid olid sarnased hästi tuntud tlemänguga "Kes tahab saada miljonäriks?". Meie kooli lapsed ei võistelnud raha peale, vaid meil olid magusad auhinnad.

Iga klass oli eelnevalt välja selgitanud endi hulgest kolm võistlejat, kes said mängu, mis toimus aulas juba publiku ees. Igal võistlejal oli võimalik vas-

tata 10 küsimusele, et jõuda kõige suurima auhinnani. Vastusevariante oli neli ning nende hulgest tuli teha valik ja see öelda mikrofonile. "Õlekõrsi" oli meilgi kasutada kolm – publiku abi, kaks vale vastust välja ja õpetaja abi.

Mängu sai kokku 30 õpilast. Võitjana väljusid järgmised "miljonärid": **Evelin Orgusaar** 1.b kl, **Mari-Ann Bugri** 1.c kl, **Marju Jõearu** 2.a kl, **Maryllis Teinfeldt** 2.b kl, **Sebastjan Koljak** 3.a kl, **Aune Tammar** 3.a kl, **Rainer Viilver** 4.a kl ja **Juks Ojaperv** 4.c kl.

Loovusemäng "Mõtelda on mõnus" oli väga õpetlik, huvitav ja isegi lõbus. Mõnus oli kõigile küsimustele oma mõttes vastata, sest keegi kellelegi ette ei öelnud. Vahva üritus meie algklasside õpilastele! Suur aitäh võistlejate poolt meie kooli raadiosõlme poiste Margusele, Andole ja Raanole. Kõige suurem aitäh kuulub meie ürituse sponsorile **Kase Kaubanduse AS** juhatajale **Marika Kaldjärvele**, kelle toetusel kõik mängijad said oma teadmiste eest välja teenitud

□okolaadid.

Kristi Raudlepp,
4.c klass

Kiirabitöötajate kasulikke näpunäiteid ja töövõtteid oli uudistamas palju huvilisi. Foto Heiki Vuntus

Kas Tapa on turvaline linn?

Sellele küsimusele otsiti vastust ka mõõdund laupäeval toimunud turvalisuse teabepäeval.

Nõu oli andma tulnud enam kui kümne firma ja asutust. Infot sai vajalikest telefoninumbritest kuni videovalveni. Soodsalt võis endale soetada tulekustiteid ja isegi turvaüks. Vaatemängulise demonstratsiooni esinemise tegi märulipolitsei ja narkoosera töö käis lausa mängeldes.

Kuid nüüd pealkirja juurde tagasi. Kas Tapa linn on siis linnaelanike arvates turvaline? Sellele vastuse leidmiseks koostas volikogu turvalisuse komisjon küsitluse. Osavõtt oli aktiivne – umbes 20 meest ja 40 naist, kelle keskmiseks vanuseks tuli 28 aastat. Linlane on üldiselt arvamusel, et Tapa on turvaline, kuid turvatunnet aitaks tõsta parem korrahooldus ning politsei sagedasem nägemine tänavatel. Suureks abiks arvati olevat abipolitsei töö

käivitamine ja videovalve.

Probleemseimaks kohaks on endine sõjaväelinn. Sealset elanurkude peavad elukeskkonda ebanurvaliseks ning üle pooled sellest linnaosast küsitluses osalevad olid ka ise langenud kuriteo ohvriks. Kõige turvalisemaks piirkonnaks peeti raudteest põhjale poole jäävat linnaosa. Kesklinn võiks aga olla turvalisem. Suhteliselt turvaliseks peeti ka väikemajade rajooni lõuna pool raudteed.

Kokkuvõtteks võib ütelda, et olukord pole hull, kuid rahulolu pole ka põhjust. Töö linlaste turvalisuse parandamiseks peab jätkuma. Et see oleks tõhusam, aita ka sina sellel kaasa. Kui sul on ettepanekuid ja ideid Tapa linna turvalisemaks muutmiseks, siis too need kirjalikult linnavalitsusse märgusõnaga "Turvalisus". Täname kõiki osalejaid ja külalisi!

Ilmar Kald

Tüdrukud õpivad õmblema

"Mannid tänvalt tuppa õmblema!" Sellise nimega projekti rahastas hasartmängumaksu toetuste andmise nõukogu, et Tapa linna 12 - 15-aastased tüdrukud saaksid õppida eluks vajalikke oskusi.

Projekt käivituse selle aasta alguses ja lõppeb juunis. Projekti juht **Ene Augasmägi** ütles, et tegevusse kaasatud tüdrukute vaba aeg on sisustatud, nende silmaring laieneb ja nad saavad õmmelda endale ise asju. Tüdrukutele õpetatakse õmblemise ja ka tikkimise saladusi. Teooriale järgneb praktika. Projekti elluviija **Marika Anni** tõdes, et kui esialgu oli kavas saada kokku kord, siis tüdrukute suure huvi tõttu kohutatakse nüüd viiel päeval nädalas. Ka vanusepiirid on palju suuremad. **Marika Anni** õmbelusäris võib kohata nii esimese kui ka üheksanda klassi tüdrukuid. Grupis on Tapa gümnaasiumi 15 tüdrukut.

Projekti rahade eest osteti materjalid, samuti saab juhendaja sealt hüvitust oma töö eest. Valmis tehtud asjad saavad tüdrukud endale. Projekti tulemusena valminud õmblustöid saavad linnaelanikud näha juuni lõpus linnapäevade ajal toimuval näitusel.

Marika Anni kiitis kõiki tüdrukuid. Eriti tõstis ta esile neid, kes on kooskäidud aja jooksul enam esemeid valmistanud – **Anni Lomp** (4.a kl, 15 eset), **Siret Altmäe** (7.c kl, 15 eset), **Kätlin Trestipi** (4.c kl, 10 eset), **Liia Ostra** (5.b kl, 9 eset), **Triini Veeroja** (6.c kl, 9 eset),

Marika Anni on rahul neljanda klassi õpilase **Kätlin Trestipi** õmblustöö kvaliteediga. Foto Heiki Vuntus

Evelin Anni (6.a kl, 6 eset) ja **Kristel Trestip** (1.c kl, 5 eset). Väga paljud tüdrukud tegid lapitekke, mõni isegi mitu.

Küsimusele, miks ta lisaks oma põhitööle tegeleb ka laste õpetamisega, vastas **Marika Anni**: "Mulle meeldib lastega tegeleda, seda enam, et õmbustusõpkust läheb igal tüdrukul elus

vaja. Sellel ajal, kui nad minu juures ametit õpivad ei tee nad lolli. Iga tüdruk, hoolimata vanusest, saab õmblemisega hakkama, kui vaid pealehakkamist on. Seda tõestavad ilmekalt esimese klassi tüdrukud **Kristel Trestipi** valmistatud esemed. Tulge näitusele, siis näete oma silmaga!"

Heiki Vuntus

Hoian loodust!

Tänapäeva inimene on kauge-nenud loodusest, loomulikust elukeskkonnast. Oma tarbijaliku ellusuhtumisega seame kahtluse alla järeltulevate põlvkondade elu võimalikkuse. Viimane aeg on sügavamalt tundma õppida loodusprotsesse, õppida elama säästlikumalt.

Tapa gümnaasiumis kestab teist kuud projekt "Hoian loodust". Eesmärk on kujundada arusaam säästlikust ja loodushoidvast elulaadist. Osalevad põhiliselt algklasside õpilased, aga ka keskastme loodusühilised lapsed. Nende kaudu jõuab teadmine kodudesse – üldsuseni.

Projekti raames toimuvad kõigil algklassidel retked Aegviidu Loodusmaja giidide juhendamisel kevadisse loodusesse. Õpitakse tundma puid, rohhtaimi, sambalaid, samblikke, kuulatakse linnulaulu, püütakse selgeks teha, kelle tegutsemise jäljed looduses on, leitakse seda, mis looduses olema ei peaks. Retke käigus täidetakse vastavalt laste vanusele erineva raskusastme töölehed. Lõpus on ühine teejoomine ja võileibade söömine

lõkke ääres ja kokkuvõtete tegemine. Kahel klassil jääb küll see retk sügiseks.

Koolimajas on I korruse koridoris väljas väike näitus "Mitemalgeline Eesti". Toimus klepsukavandite "Ära raiska!" konkurss. Parima kavandi järgi trükitakse klepsud. Kokku laekus konkursile 124 tööd. Sõelale jäi 19 tööd. Nende autorid on: **Airi Raus, Anett Lanno, Pärrja Öun, Aivo Mäela, Maikel Lepanurm, Triin Koitla, Gert Lilienbach, Ardo Belit, Alice Müür, Anna-Katrina Nammu, Kristi Kovalenko, Janar Vahter, Kristina Vahter, Danil Petrov, Kätlin Randle, Regina Karina, Egon Ligi, Kristina Sagalajeva** ja **Anni-ka Beljakova**. Suur tänu kõigile lastele, kes väga püüdlikult oma kavandi tegid ja häid ideid leidsid. Nüüd seisame raske valiku ees. Välja tuleb valida ainult üks töö, mis trükkis läheb. Seda siinkohal välja öelda veel ei saa.

7. mail tõi Eesti Rohelise Liikumise säästva tarbimise töörühma koordinaator **Allan Kakkota** meie koolile termokompostikasti. Õpetaja **Sirje Keisi** ja suuremate õpilaste abi

ga pannakse see kokku. Sinna kasti saab koolirahvas paigutada kõik orgaanilised jäätmek, millest moodustub kompost. A. Kakkota pidas lastele säästvas tarbimisest loengu ja huvilistest lastest moodustatakse järgmisele kohtumisele 23. mail ökomeeskond. Tulemas on veel maastikumäng algklassidele ja plakati konkurss.

Projekt "Hoian loodust!" sai toetust Keskkonnamainvesteeringute Keskuse keskkonnateadlikkuse programmist. 2.b, 3.a ja 4.c klassi õpilased käisid kolmandal õppeveerandil Tallinnas loodusmuuseumis prügi näitusel ja õppisid seal, kuidas jäätmeid tuleks sorteerida. Püüame seda teadmist jagada ka teistele.

Säästliku eluviisi omaksvõtmiseks on viimane aeg. Meie planeet Maa on hädas. Loodusvarad vähenevad, raiskamist on palju. Loodus ei tule endaga enam toime. Järjest vähemaks jääb puhast õhku, vett ja lihtsat loomulikku toitu. Käimasoleva projekti tahame lastes kujundada säästlikku suhtumist keskkonda.

Malle Truu,
Tapa gümnaasiumi õpetaja

LINNAVALIKOGU MÄÄRUSED

Tapa linna heakorraeskirjade ja kaevetööde eeskirjade kehtestamine

Tapa 8. mai 2003 nr 17
Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõige 1, § 22 lõige 1 punkt 36¹ ja § 66⁴

Tapa linnavalikogu määrab:

1. Kehtestada Tapa linna heakorraeskiri vastavalt lisale nr 1.
2. Kehtestada Tapa linna kaevetööde eeskiri* vastavalt lisale nr 2
3. Linnavalitsusel kinnitada kaevetööde loa ja tänavate sulgemise loa avalduste vormid.
4. Tunnistada kehtetuks Tapa linnavalikogu määruse nr 25 08.11.2001 lisa nr 1
5. Määrus avaldada Tapa linna ajalehes Sõnumed.
6. Määrus jõustub 3. päeval peale avaldamist ajalehes Sõnumed.

Algur Kaerma, linnavalikogu esimees

* Tapa linna kaevetööde eeskirja lisa on teede ja tänavate ajutise sulgemise eeskiri

Lisa nr 1
Tapa linnavalikogu määrusele nr 17
8. mai 2003

Tapa linna heakorra eeskiri

I ÜLDSÄTTED

1.1 Käesolev eeskiri sätestab juriidiliste ja füüsiliste isikute kohustused heakorra tagamisel Tapa linna haldusterritooriumil, üldkasutataval territooriumil ja kruntidel.

II MÕISTED

- 2.1 **Krunt** on juriidilise või füüsilise isiku omandis või valduses olev maa-ala.
- 2.2 **Avalik koht** on iga territoorium, ehitisi või ruum, mis on antud üldiseks kasutamiseks või mis tegelikult on üldkasutatav, samuti ühissõidukid;
- 2.3 **Üldkasutatav territoorium** on see osa linna haldusterritooriumist, mis hõlmab tänavaid, teid, platse, parke, haljasalaid jmt., mis ei ole krunt, ja kuhu on vaba juurdepääs kõigil inimestel.
- 2.4 **Puhastusala** on see osa üldkasutatavast territooriumist, mis jääb krundi ja tänavasõiduosade vahele.

III HEAKORRATÖÖDE KORRALDAMINE

- 3.1 Üldkasutatava territooriumi heakorrad korraldab Tapa linnavalitsus v.a puhastusala heakorrad ja p. 4.4 ettenähtud juhul.
- 3.2 Krundi heakorrad korraldab krundi omanik või valdaja.
- 3.3 Puhastusala heakorrad korraldab puhastusala külgneva krundi omanik või valdaja.

IV ÜLDKASUTATAVA TERRITOO- RIUMI HEAKORD

- 4.1 Heakorra alast tööd korraldab Tapa linnavalitsus, kes oma korraldava tegevusega on kohustatud:
 - 4.1.1 tagama avalike kohtade ja munitsipaalomandis olevate territooriumide korrashoiu, sõlmides selleks vastavaid lepinguid, tehes ettekirjutusi ja määrates kohustusi, mis tulenevad käesolevast eeskirjast;
 - 4.1.2 tagama avalikes kohtades vajalik arvu prügikastide, -urnide ja -konteinerite paigaldamise ning regulaarse tühjendamise;
 - 4.1.3 tagama tänavatel ja teedel eestikeelsete tänavate (teede) siltide paigaldamise ja korrashoiu;
 - 4.1.4 korraldab enamkäidavates kohtades inimeste ohutuse tagamiseks omaniku poolt tegemata jäetud tööd konkreetse omaniku kulul ja käesoleva eeskirja piires;

- 4.2 Krundi omanik või valdaja on kohustatud:
 - 4.2.1 koristama kõnniteelt ja üldkasutatavale territooriumile ulatuvatelt välistrepidelt prahi, lume ja jää ning tegema libedusetõrjet;
 - 4.2.2 tagama räästaalusel sõidu- või kõnniteel liiklemise ohutuse (sh eemaldama ohtlikud jääpurikad, lume ja jää kogumid jmt.);
 - 4.2.3 linnavalitsusest taotles lüps lahtise tule tegemiseks.
 - 4.3. Tapa linna territooriumil on keelatud:
 - 4.3.1 prügi, jäätmate, solgi jms risustavate ja reostavate ainete ning materjalide paigutamise selleks mitte ettenähtud kohtadesse ja teiste isikute valduses olevatele aladele, samuti tänavale sülitamine ja muul viisil tänavate reostamine;
 - 4.3.2. avalikes kohtades olevate pinkide, piirete, prügikastide, iluvasude, lillekastide, kuulutustahvlite, viitade, valgustite jms. inventari rikkumine;
 - 4.3.3. vigastada puid ja põõsaid ning neid omavoliliselt raiuda (v.a kruntidel olevad viljapuud ja marjapõõsad), istutada üldkasutatavatele haljasaladele puid ja põõsaid kooskõlastamata Tapa linnavalitsuse haldustuse eest vastutava ametnikuga;
 - 4.3.4 hoida küttepuid, ehitusmaterjale jms. väljapoole krundi piiri või korralt öue tänavapoolses osas, laduda neid vastu piirdeaedu või puid (v.a p. 4.4.);
 - 4.3.5 omavoliline kõnniteede, piirdeaedade, parkimisplatside, penaride ja põllumaade rajamine väljapoole krundi piire;
 - 4.3.6 veekogudesse roove, prügi, pühkmete, naftasaaduste, mürgiste või sööbivate ja kergestisüttivate ainete laskmine;
 - 4.3.7 lasta kanalisatsioonivõrgu pühkmeid, pinnast ja naftasaadusi, mürgiseid, sööbivaid ja kergestisüttivaid aineid;
 - 4.3.8 prügmäele toksiliste ainete ja nende jäätmate viimine;
 - 4.3.9 aedade väetamiseks nii loomade kui ka inimeste komposteerimata fekaalide ja biomuda kasutamine;
 - 4.3.10 mootorsõiduki parkimine või sellega liiklemine parkides, haljasaladel, kalmistutel ja metsades;
 - 4.3.11 saastada õhku õlenormatiivsete suitsu, tolmuga ja toksiliste ainetega;
 - 4.3.12 akendelt ja rõdudelt vaipade, mööbli ja voodiriette klõppimine või harjamine ning tolmuga ja olmejäätmete väljaviskamine. Hoida esemeid ja kuivatada pesu rõdu piiretest kõrgemal;
 - 4.3.13 linna territooriumil loomade ja lindude (sead, veised, hobused, lambad, kitsed, kanad, haned, pardid, kalkunid, jne.) pidamisel ja karjatamisel eirata loomade pidamise eeskirja;
 - 4.3.14 teha tuld ja lõkkeid üldkasutatavates kohtades ilma linnavalitsuse loata v.a selleks ette nähtud kohtades.
 - 4.3.15 Keelatud on koristusprahi põletamine peale 1. maid ja kulu põletamine on keelatud v.a õigusaktides ettenähtud juhtudel
 - 4.4 Tahkekütust, ehitusmaterjali jmt, mida pole võimalik krundile maha laadida, võib erandkorras maha laadida üldkasutatavale territooriumile nii, et oleks tagatud ohutu liiklemine ja ei segataks kaasinimesi. Materjal tuleb teisaldada ja territooriumi korradast hiljemalt kolme ööpäeva jooksul.
 - 4.6 Vabaõhuhülituste, ajutiste müütkide korraldajad on kohustatud koristama või korraldama nende tegevuse tulemusena tekkinud prügi koristamise.

V KRUNTIDE HEAKORD

- 5.1 Asutused, ettevõtted ja organisatsioonid, korteri- ja garaažiühistud, hoonete omanikud ja kasutajad on kohustatud:
 - 5.1.1 tagama, et territooriumi, ehitiste ja vara seisund ei ohustaks elanikke;

- 5.1.2 varustama hooned nõuetekohase, pimedal ajal nähtava numbrimärgiga;
- 5.1.3 hoidma korras hoonete fassaadid ja sinna juurde kuuluvad elemendid: rõdud, lodzad, piirded, vihmaveetorud, varikatused, soklid, välisseinakatted, katusekatted, korstnad, aknad, uksead, samuti piirdeaiaid;
- 5.1.4 aasta ringi puhastama ja korras hoidma oma krundi ja sellega külgneva puhastusala;
- 5.1.5 lisaks prahi koristamisele lõikama kõnnitee kattedest või sõidutee rentlist väljakasvava rohu ja puude juurvõrsed ning kärpima kõnnitee kohale madalamale kui 3 m ja sõidutee kohale madalamale kui 4 m ulatuvat või liiklusmärke varjavaid oksid;
- 5.1.6 hooldama muru ja haljasalaid oma territooriumi ja puhastusala piires (rohu maksimaalne kõrgus 15 cm);
- 5.1.7 talvel koristama hommikul kella 7.30-ks ja vajadusel ka päeva jooksul puhastusalal liikumist segava lume ja jää, sh. kõnniteelt ja ülekäiguradadelt, samuti libeduse vältimiseks neid liivatama;
- 5.1.8 eemaldama katusele, räästast või muudest kohtadest varisemisohulikke vid, plaadid, samuti lume ja jää ning vajadusel eelnevalt tähistama ohtliku maa-ala;
- 5.1.9 regulaarselt puhastama krundil ja puhastusalal olevad sadevete kraavid, rentsid ja truibid;
- 5.1.10 kindlustama oma territooriumil või puhastusalal asuvate tuletõrje veevõtukohtadele aasta ringi vaba juurdepääs;
- 5.1.11 tühjendama õigeaegselt neile kuuluvad olmeotstarbelised kogumiskaevud, prügiurid ja prügikonteinerid;
- 5.1.12 hoidma olmeprügi konteinerid oma krundi/kinnistu piirides nii, et oleks väljatatud lindude ja loomade juurdepääs; Konteiner ei tohi levitada lõhnu ega tolmavaid jäätmehid;
- 5.1.13 komposteerimisvajaduse puhul rajama veetivada komposteerimisplatsid;
- 5.1.14 heikkama hoonetele riigilipud Vabariigi Valitsuse kehtestatud lipupäevadel, Lääne-Viru maakorralduse või Tapa linnavalitsuse korraldusel.

VI VASTUTUS

6.1 Eeskirja rikkumisel vastutab rikkuja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-s 66² sätestatud korras.

Tapa linna kaevetööde eeskiri

I ÜLDOSA

- 1.1 Kaevetööde eeskiri (edaspidi eeskiri) on kohustuslik kõigile juriidilistele ja füüsilistele isikutele (edaspidi kaevetöö võtnu), kes Tapa linna territooriumil ehitavad, remondivad või ekspluoteerivad tehnorõrke ja teevad mullatõid.
- 2.1 Kaevetöödeks käesolevas eeskirjas kasutatud mõistes loetakse pinnases tehtavaid töid:
 - 2.1.1 sügavamal kui 30 cm maapinnast;
 - 2.1.2 kui nende käigus rikutakse tee- või pinnakatte (asfalt, sillutus, muru jne.);
 - 2.1.3 kui planeerimise käigus muudetakse pinnase esialgselt kõrgust;
 - 3.1 Kaevetöödeks käesolevas eeskirjas kasutatud mõistes ei loeta:
 - 3.1.1 kaevetööde tegemist surnuadades või territooriumi(te)l, kus kaevetööd on reguleeritud teiste eeskirjadega ;
 - 3.1.2 kaevetööde tegemist juriidilise või füüsilise isiku omandis või kasutuses olevatel maa-aladel maaomaniku või -haldaja poolt tingimusel, et seal ei asu teiste

- isikutele kuuluvaid insenerikommunikatsioonide. Vastutus kaevetööde ohutu tegemise eest lasub sellisel juhul maahaldajal.
- 4.1 Kaevetöö võtnuna mõistetakse käesolevas eeskirjas juriidilist või füüsilist isikut, kellele väljastatakse kaevetööde luba ning kes on kohustatud järgima käesolevat kaevetööde eeskirja ja Tapa linna heakorra eeskirju.
- 5.1 Käesoleva eeskirja täitmist kontrollivad:
 - 5.1.1 linnavalitsus
 - 5.1.2 tehnovaldajad.
 - 6.1 Nõuetekohane kaevetööde luba tuleb taotleda Tapa linnavalitsusel vastavalt käesolevas eeskirjas toodud korrale.
 - 7.1 Kaevetööde tegemise ajaks võib tänavat või selle osa ajutiselt liikluseks sulgeda vastavalt Tapa linna teede ja tänavate ajutise sulgemise eeskirjale.
 - 8.1 Kaevetöödega lõhnutud pinnakatte peab taastama kaevetööde loa võtnu hiljemalt loal toodud tähtajaks (kui ei lepitata kokku teisiti). Katete taastamiseks peab kaevetööde tegija tagama häireteta ja ohutu liikluse.
 - 9.1 Kaevetööde tegija vastutab tööde kvaliteedi eest 24 kuu jooksul peale kaevetööde lõpetamist.

II KAEVETÖÖDE LUBADE VORMISTAMINE JA VÄLJANDMINE

- 10.1 Kaevetööde vormistab ja väljastab Tapa linnavalitsus tööde teostajale.
- 11.1 Kaevetööde vormistamiseks peab kaevetööde võtnu linna plaanil märgistama kaevetööde alla jääva ala ja esitamata linnavalitsusele koos kõigi kooskõlastustega vormikohase avalduse ning insenerikommunikatsioonide ehitus- või remondiprojekti koos vastavate kooskõlastustega. Vastav blankett väljastatakse eelnevalt Tapa linnavalitsusest ja määratakse kooskõlastustele vajadus.
- 12.1 Linnavalitsusel on õigus nõuda:
 - 12.1.1 liikluskorralduse skeemi koos kasutatavate liiklusmärkide, piirete ja valgustus näitamise;
 - 12.1.2 tööde teostamise ajagraafikut;
 - 12.1.3 taotlust linnavalitsusele tänavat või selle osa liikluseks sulgemise kohta vastavalt Tapa linna teede ja tänavate ajutise sulgemise eeskirjale.
 - 12.1.4 Linnavalitsusel on õigus nõuda: kautsjoni tänavakatte ja haldustuse taastamise eest, mis tagastatakse peale linnavalitsuse poolt akteeritud heakorratööde lõppedu.
 - 13.1 Linnavalitsus registreerib kaevetööde avalduse ja loa ning väljastab kaevetööde loa koos avalduse koopiaga kaevetööde teostajale. Avalduse originaaleksemplar koos loa koopiaga säilitatakse linnavalitsuses.
 - 14.1 Linnavalitsus võib kaevetööde loa tühistada, kui töid ei ole alustatud ühe nädala jooksul loal märgitud tööde algustähtajast. Linnavalitsusel on õigus peatada kaevetööde loa kehtivust kui tööde käigus ei ole täidetud loas toodud tingimusi.
 - 15.1 Kaevetööde läbiviimise ajagraafikut saab muuta üksnes kaevetööde väljastaja -linnavalitsus vastava avalduse alusel.
 - 16.1 Kaevetööde luba ei ole nõutav ehituskruundi siseseks kaevamiseks juhul, kui antud objektile on väljastatud linnavalitsuse poolt ehitusluba.
- III KAEVETÖÖDE TEOSTAMINE
 - 17.1 Kaevetööde tsoon peab olema piiratud ning tähistatud liiklusmärkidega.
 - 18.1 Kaeviku täitmiseks kõlbmatud materjalid ja pinnas tuleb koheselt vedada selleks eraldatud täpitäppene mahapaneku kohta. Täitmiseks ja taastamiseks vajalikud materjalid ladustada nii, et need ei takista liiklust. Keelatud on kaevikuid täita

tihendamata. Teetammi täitmiseks kasutatakse killustikku ja/või täiteliva.

19.1 Kaevetööde võtnu peab kindlustama ohutu läbipääsu liiklusvahenditele ja jalakäijatele kohtadesse, kus läbipääsu oli eelnevalt võimalik.

20.1 Puude tüved ja võrad peavad olema kaitstud võimalike vigastuste eest. Kaevamine puude juurekaelale lähemal kui 2 m tuleb kooskõlastada Tapa linnavalitsuse vastava spetsialistiga.

21.1 Kaevetöödega lõhutud pinnakate, kahjustatud haljastus taastatakse kaevetöö võtnu kulul hiljemalt loal toodud tähtajaks.

22.1 Linnavalitsusel on õigus nõuda kaevetöö võtnult ümbersõidutee ehitamist, selle sõidukorras hoidmist tööde perioodil ning pärast tööde lõpetamist ümbersõidu likvideerimist ja taastamist.

23.1 Ettenägematute asjaolude ilmnemisel (tundmatu insenerkommunikatsioon, arheoloogiline leid, lõhkekeha jms) tuleb kaevetööd peatada ja sellest viivitamatult informeerida linnavalitsust. Vajadusel handida täiendavad kooskõlastused.

24.1 Kaevetööde tähtsaja pikendamiseks peab kaevetöö võtnu pöörduma linnavalitsuse poole vähemalt eelmisel tööpäeval enne tööde tähtsaja lõppu.

25.1 Enne kaeviku täitmist peab kaevetöö võtnu kindlustama paigaldatud kommunikatsioonide teostusdokumentatsiooni koostamisega.

26.1 Pinnase kate peab olema taastatud kohe pärast kaevetööde lõpetamist. Erandjuhul taastatakse kate ajutiselt linnavalitsuse loal, kui on vajalik liikluse kohene taastamine.

IV AVARIITÖÖD

27.1 Avariilised on need kaevetööd, mille vajadus tekib ootamatult või on ebasoovitavaid tagajärgi silmas pidades ebasislikamatud. Tähta järgmisi tingimusi:

27.1.1 teatada linnavalitsusele avariis asukoht, põhjus, tööde algus- ja lõppaeg; 27.1.2 avariikohale on kutsunud kõikide läheduses asuvate insenerkommunikatsioonide valdajad; 27.1.3 avariikohal on tagatud nii sõidukite kui jalakäijate liikluse ohutus.

28.1 Avariiliste kaevetööde alustamine erandkorras on lubatud ilma eelnevalt luba vormistamata, sealjuures peab kaevetööde teostaja olema veendunud, et tööde tegemine antud piirkonnas ei ohusta teisi insenerkommunikatsioone. Kaevetööde ohutu läbiviimise eest vastutab kaevetööde loa võtnu.

29.1 Avaldus kaevetööde loa saamiseks tuleb esitada linnavalitsusele hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast tööde alustamist.

30.1 Peale avariid kõrvaldamist taastatakse pinnase kate koheest vastavalt käesolevale eeskirjale ja linnavalitsuse poolt väljastatud kaevamisloa tingimustele.

V INSENERKOMMUNIKATSIOONIDE KAITSIMINE KAEVETÖÖDEL

31.1 Kaevetööde teostamise piirkonnas olevate kommunikatsioonide valdajate esindajad kutsutakse kohale (kui seda on nõutud loa taotlemisel) enne kaevetööde algust. Esindaja mitteilmumist tingitud tööseisakust tuleneva kahju eest vastutab kommunikatsiooni valdaja.

32.1 Olemasolevaid kommunikatsioone võib ümber paigutada ainult nende valdaja loal. Teostusdokumentatsiooni trassi ümberpaigutamise kohta esitada linnavalitsusele.

33.1 Kommunikatsioonide vigastamisel on süüdlane sellest kohustatud viivitamatult teatama valdajale ja linnavalitsusele. Vigastus parandatakse süüdlase kulul.

34.1 Kaevikutest väljapumbatava vee juhtimine linna kanalisatsiooni või kaevetöö ümbrusse tuleb eelnevalt kooskõlastada kanalisatsiooni omaniku või valdajaga, maaomaniku või -haldajaga.

35.1 Kaevetööde käigus on keelatud hävitada, vigastada või ümber paigutada geodeetilisi- ja liiklusmärke. Hävitatud või vigastatud märgid taastatakse kaevetöö võtnu taotleja kulul.

VI KAEVETÖÖDE LÕPETAMINE

36.1 Kaevetööd loetakse lõppenuks, kui on täidetud järgmised tingimused:

36.1.1 on tehtud põhi- ja taastamistööd ning tööd, mis olid nimetatud loa taotluse

sel;

36.1.2 kaevetööde käigus kahjustatud territooriumid on lõplikult taastatud ja üle antud linnavalitsusele ning maaomanikule või -haldajale;

36.1.3 linnavalitsusele on üle antud digitaalne ja/või paberkanal teostusdokumentatsioon

36.1.4 on tagastatud loa talong vajalike kooskõlastustega

VII VASTUTUS EESKIRJADE RIKKUMISE EEST

37.1 Kaevetööde eeskirjade rikkumise eest karistatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-de 66^a ja 66^b sätete kohaselt.

Lisa

Teede ja tänavate ajutise sulgemise eeskiri

I ÜLDOSA

1.1 Teede ja tänavate ajutise sulgemise eeskiri (edaspidi eeskiri) reguleerib teede ja tänavate, kõnniteede, väljakute, parkide, puhkealade või nende osade sulgemise ehitus- ja remonditöödeks; kaevetööde teostamiseks; demonstratsioonide, rongkäikude ning muude ürituste läbiviimiseks Tapa linnas.

2.1 Tänavas sulgemise all mõeldakse läbi- ja liikluse katkestamist ühes või mõlemas suunas.

3.1 Teede ja tänavate sulgemise luba (edaspidi sulgemise luba) taotletakse Tapa linnavalitsusele vastavalt käesolevale eeskirjale.

4.1 Teede ja tänavate sulgemisloa taotleja (edaspidi loa taotleja) on käesoleva eeskirja järgi juriidiline või füüsiline isik, kellele luba väljastatakse.

II TÄNAVATE SULGEMISLOA VORMISTAMINE

5.1 Sulgemise loa taotleja peab esitama avalduse Tapa linnavalitsusele koos liikluskorralduse skeemiga, mis on kooskõ-

lastatud Lääne-Viru politseiprefektuuriga, Lääne-Viru päästeteenistusega. Linnavalitsusel on õigus nõuda täiendavaid kooskõlastusi.

6.1 Sulgemisloa avaldus vaadatakse läbi hiljemalt 10 tööpäeva jooksul ning luba väljastatakse Tapa linnavalitsuse korralduse alusel.

7.1 Loa taotleja on kohustatud taastama suletud alal endise olukorra või hüvitama Tapa linnavalitsusele taastamiskulud (purustuste koristamine ja endise olukorra taastamine).

8.1 Sulgemise loa kaasnevatest liikluse ümberkorraldustest teatamise kohustus kohalikes teabevahendites ning liikluskemile vastavate ajutiste liikluskirjelduste paigaldamise ja eemaldamise kohustus lasub loa taotlejal.

9.1 Sulgemise loa kehtivusaja pikendamiseks peab loa taotleja pöörduma Tapa linnavalitsuse poole vastava avaldusega vähemalt üks tööpäev enne sulgemistähtaaja lõppu.

10.1 Sulgemise luba lõpetatakse vastava märke tegemisega loale Tapa linnavalitsuse poolt.

III TÄNAVA SULGEMINE AVARIAI KORRAL

11.1 Tehnoõrude ja muude avariide korral on rajatise omanik või valdaja kohustatud olukorrast informeerima koheselt:

11.1.1 Tapa linnavalitsust; 11.1.2 Lääne-Viru politseiprefektuur; 11.1.3 Lääne-Virumaa päästeteenistust. 11.1.4 Linnavalitsusel on õigus nõuda täiendavaid kooskõlastusi.

12.1 Rajatise omanik või valdaja on kohustatud tagama antud piirkonnas liikluse ohutuse ja asuma avariid koheselt kõrvaldamata.

13.1 Juhul, kui avariid likvideerimine vältab üle ühe ööpäeva, tuleb rajatise omanikul või valdajal vormistada sulgemise luba.

IV KONTROLL JA VASTUTUS

14.1 Käesoleva eeskirja nõuete täitmist kontrollib Tapa linnavalitsus ja Lääne-Viru politseiprefektuur.

Koerte ja kasside pidamise eeskirjade kehtestamine

Tapa 8. mai 2003 nr 16

Avalduse võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõige 1 punkt 36^a ja § 66^a

Tapa linnavolikogu määrab:

1. Kehtestada Tapa linna koerte ja kasside pidamise eeskiri vastavalt lisale nr 1.
2. Tunnistada kehtetuks Tapa linnavolikogu määruse nr 25 08.11.2001 lisa nr 3
3. Määrus avaldada Tapa linna ajalehes Sõnumed.
4. Määrus jõustub 3. päeval peale avaldamist ajalehes Sõnumed.

Algur Kaerma,
linnavolikogu esimees

Lisa nr 1

Tapa linnavolikogu määruse nr 16
8. mai 2003

Tapa linna koerte ja kasside pidamise eeskiri

I ÜLDSÄTTED

1.1 Käesolev eeskiri kehtestab koerte või kasside pidamise nõuded Tapa linna haldusterritooriumil.

1.2 Eeskiri on kohustuslik kõigile koerte või kasside pidajatele.

1.3 Koerte või kasside omanik peab järgima loomakaitseseaduses, loomataudidõrje seaduses, veterinaarloomatõrje seaduses ja muudes loomapidamist reguleerivates õigusaktides ja käesolevas

eeskirjas sätestatud.

II MÕISTED

2.1 Käesolevas eeskirjas on:

2.1.1 avalik koht – iga territoorium, ehitus või ruum, mis on antud üldiseks kasutamiseks või mis tegelikult on üldkasutatav, samuti ühissõiduk;

2.1.2 omanik – isik, kellele koer või kass kuulub või kes õigusühendusel omaniku vastutab viimasele kuuluva koera või kassi eest.

III NÕUDED KOERTE VÕI KASSIDE OMANIKELE

- 3.1 Koera või kassi on lubatud pidada omaniku kuuluvale või tema valduses olevas ehitises või territooriumil. Territoorium (ala) peab olema piiratud selliselt, et on võimalik koera või kassi väljapääsimine. Koera või kassi pidamiseks mõeldud ala peab vastama seaduses või selle alusel vastuvõetud õigusaktides sätestatud veterinaar-nõuetele ja loomapidamise tingimustele.
- 3.2 Korteriis on lubatud pidada koeri trepi-koja naabrite kirjalikul nõusolekul ja mitte üle kahe täiskasvanud koera ühes korteris. Ettevõtetes ja asutustes, puhke- ja spordibaasides jt avalikes kohtades võib koeri pidada territooriumi valdaja nõusolekul.
- 3.3 Koeri ja kasse ei tohi vigastada, piinata, hüljata ega abitusse seisundisse jätta.
- 3.4 Avalikus kohas viibides peab omanik kasutama koeral jalutusrihma ja ühissõidukis ka suukorvi v.a pimedate juhtkoerad ja

tõõtavad teenistuskoad.

3.5 Koera või kassi pidamine ei tohi häirida avalikku korda ja teiste isikute rahu.

3.6 Koera või kassi omanikul on kohustatud:

- 3.6.1 koristama koheselt koera või kassi poolt reostatud avaliku kohta;
- 3.6.2 paigaldama koera või kassa olemasolust informeerimiseks territooriumi sissepääsudele hoiatava märgistuse;
- 3.6.3 registreerima oma koera Tapa linnavalitsuses 10 päeva jooksul peale vaktsineerimisisealiseks saamist või uue täiskasvanud koera soetamist, samuti teatama registripidajale oma koera surmast, kaotsiminekust või võõrandamisest;
- 3.6.4 varustama koera kaelarihaga, millel on registreerimisnumber;
- 3.6.5 paigaldama koera või kassi vaktsineerimise loomataudide vastu ning järgima loomataudide teatamise nõudeid;
- 3.6.6 teatama kohe loomakliinikusse juhtumist, kus koer on hammustanud inimest või teist looma. Vajadusel hoida looma 10 päeva karantiinis (isoleerituna inimestest ja teistest loomadest);
- 3.6.7 hüvitama kannatanule koera ründest tekitatud materiaalse ja moraalise kahju;
- 3.6.8 pidama kinni koera või kassi vedamisel ühissõidukis vastavas sõidukis kehtivast eeskirjast;
- 3.7 Koera või kassi omanikel on keelatud:
- 3.7.1 jätta koeri või kasse järelevalveta või ketitamata väljapoole suletud territooriumi või kinnist ruumi;

3.7.2 võtta koeri või kasse kaasa kauplustesse, toitlustusasutustesse, spordiväljakutele, lastemänguväljakutele, koolidesse ja lasteaiadadesse;

3.7.3 lubada koertel või kassidel reostada koridori, trepikoda, hoovi, haljasala või muud üldkasutatavat kohta;

3.7.4 võtta koeri või kasse kaasa avalikesse supluskohtadesse;

3.8 Koerte ja kasside järelevalve

3.8.1 Kõik järelevalveta koerad või kassid loetakse hulkuvateks ja kuuluvad kinnipüüdmisele.

3.8.2. Kinnipüütud registreeritud koerad või kassid antakse üle koerte varjupaika, kus neid hoitakse kolm ööpäeva arvates kinnipüüdmise päevast.

3.8.3. Kinnipüütud hulkuvad registreeritud koerad või kassid antakse omanikule kohe pärast püüdmi- ja ülalpidamiskulude tasumist;

3.8.4. Omaniku kontrolli alt väljunud koera või kassi võib kohe hukata, kui temast tulenev oht ähvardab inimeste või teiste loomade elu või tervist.

3.8.5 Hulkuvat koerte või kasside püüdmine toimub linnavalitsuse poolt määratud isiku (isikute) poolt.

IV VASTUTUS

4.1 Eeskirja rikkumisel vastutab rikkuga kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-s 66^a sätestatud korras.

Koolivägivallast direktori pilgu läbi

Kõigepealt tuleb täpsemalt lahti rääkida mõiste "koolivägivall". Koolivägivall on oma klassi- või koolikaaslase norimine, mõnitamine, asjade võtmine, nende lõhkumine ja määrimine, eiramine, tema kohta laimujuttude levitamine, ähvardamine vägivallaga, peksmine ja raha ning asjade "pommimine".

Kool ja vägivall ei sobi kuidagi kokku, aga selge on, et seda koolides esineb. Vägivall ise on juba lai mõiste, mille alla kuuluvad erinevad alaliigid, näiteks füüsilise, moraalne ja vaimne vägivall.

Nendest võiks rääkida pikalt. Lisaks peab teadma veel, et ühe õpilase arvates on vägivall ainult füüsilise, teise jaoks on ka üksik sõna vägivall. Küllalt paljud teismelised peavad koolivägivallaks nn irvitamist s.t vaimset vägivallat, kus üks õpilane (või grupp) teeb teise kulul halba nalja. Ühele õpilasele võib ka kõige väiksem halb nali jätta eluks ajaks jälje käitumisse, teisele ei ole aga rängeimgi füüsilise ülekohtus eriline vägivall.

Tapa gümnaasium on suur kool, siin on väga erineva käitumise ja kasvatusga õpilasi – täpselt nii, nagu on Tapa linna ja ümbruskonna elanike hulgaski. Pole ju saladus, et Tapa linn on sotsiaalselt raske keskkond. Laste erinevus, kodule kasvatus eripära ning õpilaste erinev vaimne tase – see kõik tuleb kooliellu kaasa. Ikka ja jälle peab mainima – üle oma varju ei hüppa. Paratamatus on see: kuidas elukeskkond linnas, nii ka elukeskkond koolis.

Kõik see eelne pole nutujutt, kui raske ja valus on. Lihtsalt see on minu kui Tapa gümnaasiumi direktori nägemus vägivalla olemusest. Minu arvamus on koolivägivallast selline: kool on õppimise-, kasvamis- ja tegutse miskoht. Kooli ei sobi, ei tohi lubada vägivallaga ega kuritegevust. Selle vastu peavad astuma mitte ainult õpetajad, vaid ka õpilased ja lapsevanemad. Mida tõrjumad ollakse ühiskonnas kuritegude suhtes, mida rohkem on inimestel julgust selle vastu astuda, seda vähem saab olema kuritegusid ja nende sooritajaid (ka koolis). Mulle tundub, et Eesti ühiskond on praegu ooteseisundis – ei taheta näha-kuulda-teada ega ise ka resolutselt kuritegude vastu astuda. Ühiskond ei ole veel teadvustanud, et igahest oleneb elukeskkonna turvalisus. See kõik käib ka kooli kohta.

Ma arvan, et kooliellu on läinud tänapäeval teravamaks (nii nagu ühiskondki) ja palju on koolis konflikte alates tühist-tähjast kuni raskete isikuvastaste kuritegudeni.

Konfliktseid ja teisi kiusavaid õpilasi on Tapa gümnaasiumis suhteliselt vähe, aga nad on aktiivsed ja tihti ka karistamatu käitumisega. Lisaks on nad sageli oma vanemate kaitse all. Kui poiste sellist nn "rapsimist" on ka varem olnud aastast aastasse, siis tüdrukute (tulevaste emade!) vägivallades on küll minu arust suurenenas. Eriti sellist räiget vägivallat nagu kiskumine on rohkem. 2001/2002. õa käisid Tapa gümnaasiumi direktori kabinettis mitmed õpilased. Neid, kellega sageli tuli ette probleeme, oli 17. Toon mõned näited ja seletused, kuidas nendega on tegeletud.

Räägime vargustest. Üks poiss varastas mitmel korral kaasõpilastelt asju (võttis ka vägivallalt ära). Ta saadi kätte. Oli kohus, enne käis ta alaealiste asjade komisjonis, politsei tegeles temaga korduvalt, rääkimata direktori käskkirjadest, direktori, õppealajuhataja ning klassijuhataja vestlustest tema ja lapsevanemaga. Lühidalt – ta on ikka Tapa gümnaasiumi

Möödunud laupäeval gümnaasiumi ees seisnud märulipolitseinike autod polnud seal koolis esineva vägivalla tõttu, vaid osaleti turvanädala lõpuüritusel.

Foto Heiki Vuntus

õpilaste nimekirjas ning vilistab ühiskonnale. Kaua veel? Ei tea.

Teine näide. Õpilane tegeleb kõige muu kui koolis käimisega. Ta kiusab teisi õpilasi, on peksnud ja röövinud kaasõpilast. Vanem kirjutab süüdimatult vabastusi koolist ja kaitseb ta tegevust. Ja ikka on ta kooli nimekirjas, kuna seadused on sellised. Temaga on samuti tegelenud kõik instantsid. Kuni kohtuni välja.

Õeldakse, et saatke erikooli. Ei saa, kuna Puiatus pole kohti. Alaealiste komisjon ütleb, et paneme ta paranduslikule tööle. Õpilane ei tule aga kohale. Nii see ring käib, aga kohus ütleb – loodame, äkki nüüd võtab mõistuse pähe. Ja nii me loodame, aga nendepoolne vägivall kestab. Nokk kinni, saba lahti...

Vahepalaks. Ma olin eelmised kolm-neli aastat Eesti Vabariigi Valitsuse moodustatud kriminaalpreventiivse komisjoni liige. Kõik need aastad oli seal suund – meil on vange liialt palju, kuritegude arv alati kergendavad asjaolud jne. Nii see kummivenitus käis ja käib riigiinstantsides siiani. Ma arvan, et inime, kes on sooritanud korduvalt kuritegusid, tuleb ühiskonnast eraldada. Muide, seda sai ka selles komisjonis öeldud – see jäi hütidjaks hääleks kõrbes.

Ma tegin sellel õppeaastal 5. - 8. klassi õpilastele anonüümse testi kooliellu ning koolivägivalla kohta. Mulle tundub, et see kooliaste on kõige raskem. Eraldi võib välja tuua 7. ja 8. klassi probleemid.

Testis oli 52 küsimust. Toon mõned näited 5. ja 8. klassi testide tulemustest. 5. klassides osales 70 ja 8. klassides 57 õpilast.

Küsimus: **Kas sulle meeldib klassikollektiiv, kus sa õpid?** 5. kl: meeldib – 40%, normaalne – 52%, talutav – 3%, mitte eriti – 5%, ei meeldi üldse – 0%. 8. kl: meeldib – 14%, normaalne – 68%, talutav – 4%, mitte eriti – 10%, ei meeldi üldse – 4%.

Miks 8. kl on asi halvem? Ühest vastus pole, aga ühes 8. kl on olukord mõnevõrra hullem. Üks poiss on eriti pidurdamatu ja õppevaldse käitumisega. Sellest seletusest võib edasi arendada sama juttu, mis ammu räägitud – üks tõrvatik ri-

kub terve meepoti.

Küsimus: **Kas sa sellel õppeaastal olid purjus?** 5. kl: ei – 98%, jah 1-2 korda – 2%, jah 3 – 5 korda – 0%. 8. kl: ei – 44%, jah 1-2 korda – 49%, jah 3 – 5 korda – 7%.

Küsimus: **Kas sa suitsetad?** 5. kl: ei – 96%, jah, pideva ajal – 4%, jah, iga päev – 0%. 8. kl: ei – 67%, jah, pideva ajal – 24%, jah, iga päev – 9%.

Küsimus: **Kas sa oled kunagi uimasteid tarvanud?** 5. kl: ei – 100%, jah – 0%. 8. kl: ei – 88%, jah – 12%.

Küsimus: **Kas sind on selle õppeaasta jooksul noritud või kiusatud, mille tõttu sa tunnend ennast halvasti?** 5. kl: ei – 49%, jah, 1 kord – 27%, mitu korda kuus – 11%, Jah, tihti, mitu korda kuus – 13%. 8. kl: ei – 44%, jah, 1 kord – 30%, mitu korda kuus – 15%, Jah, tihti, mitu korda kuus – 11%.

Oli veel küsimus, **kus kiusatakse**, ja vastused olid sellised: 5. kl ja 8. kl olid vastused samad, enim kordi koridoris, klassis ja väljaspool kooli (mujal). Mitmed õpilased kirjutasid ka nimes, kes kiusavad. (Muide, need polnud uudiseks.)

Küsimus: **Oled sa kedagi peksnud sellel õppeaastal?** 5. kl: ei – 96%, jah – 4%. 8. kl: ei – 81%, jah – 19%.

Küsimus: **Kas sa kiusasid kedagi sellel õppeaastal?** 5. kl: ei – 86%, jah – 14%. 8. kl: ei – 78%, jah – 22%.

Vastused võib iga lugeja ise interpretida, sest kirjaruum on piiratud pike-mate seletuste jaoks.

Lõppu mõned nõuandeid. Kui teie laps on koolis sattunud vägivalla või varguse ohvriks, ärge jätke seda nii. Kõigepealt pöörduge klassijuhataja poole. Kui nõu ja abi on rohkem vaja, siis õppealajuhataja või direktori poole. Igal juhul me püüame teid aidata. Õpilane peab saama oma probleemidele lahenduse. Vähemalt ta näeb, et teda aidatakse ning tal on selleks ka õigus.

Kordan alguses välja öeldud mõtet – tuleb olla julgem ja probleeme tuleb kohe lahendada hakata. Tihti on lahendus küll vaevaline tulema, aga ta tuleb siiski.

Elmu Kopplemann,

Tapa gümnaasiumi direktor

95 aastat kirjakeelekonverentsist Tapal 30. mai 1908 – 30. mai 2003

30. mail 2003 Tapa linnaraamatukogus TAPA KEELEPÄEV

11 – 14 Kirjastuse Varrak raamatumuük (I korrus)

14 Kohtumine tõlkija Krista Kaeraga
Tõlkimine – tarkade kompromisside kunst

Kokkuvõtte kirjandivõistlustest
"Õpilased Tapa linna eilsest, tänasest ja homsest"
(raamatukogu muinasjututoas II korrus)

Raamatunäitused:

- 95 aastat keelekonverentsist Tapal
- Sõnadest silda ehitamas
- Õpilased Tapa linna eilsest, tänasest ja homsest
- Väljapanek õpilaste kirjanditest
- Tõlkimine – tarkade kompromisside kunst
- Krista Kaera tõlketööd

Invaühing sai uue kodu

Sellest on kaheksa aastat tagasi, kui Tapa puudega inimesed kogunesid, et moodustada Tapa Linna Invaühing. Ühing moodustati selleks, et kujundada invapoliitikat Tapa linnas, et võidelda võrdsed võimalused igale inimesele ja selleks, et julgustada oma kodudest välja tulema ka tagasihoidlikke puudega inimesi.

Tänaseks on meid koolitanud ja õpetanud nii Soome kui ka Rootsi puudega inimesed, kellel on palju suuremad kogemused invapoliitika alal meiega võrreldes, sest nende invaliikumine algas juba mitu aastakümnet varem.

Nüüd on meie invaühingust saanud Tapa Liikumispuudega Inimeste Ühingu, kuid ühing jääb ikkagi avatuks kõigile puudega inimestele, olenemata nende puude iseloomust. Tapa linnavalitsus on meisse kogu aeg hästi suhtunud – on toetanud meid nii ruumide kui ka rahaga.

Ühingul on juba välja kujunenud oma traditsioonid. Igal aastal vedame 2–3 päeva Tõrvvaagu puhkebaasis, kus saame puhata, olla koos ja tunda end võrdsena võrdsete seas. Seal lahkudes oleme ka natuke targaamad, sest kavas on olnud alati

mingi koolitus.

Ka Saaremaal Karujärve kokkutulekust oleme võimaluste piires osa võtnud. Igasuvine ekskursioon on samuti leidnud hulgalt osavõtjaid. Oleme pidanud koos tähtpäevi ja kohtunud huvitavate inimestega. Muidugi ei saa mööda minna ka pidulikest sündmustest nagu ühingu aastapäev ja jõulupidu.

Tänavu 13. mail kogunesime ühingu uutesse ruumidesse, et tähistada aastapäeva juba 8. korda. Selle päeva puhul tulid meile külla Tapa gümnaasiumi õpilased, kes esitasid toredate kontserdi. Aitäh meie noortele sõpradele ja nende õpetajatele selle eest!

Tähtpäeva puhul oli kohal ka Tapa sotsiaalosakonna juhataja E. Augasmägi.

Tänu Tapa linnavalitsusele on meil nüüd avarad ruumid 1. Mai pst 5, kuhu mahume kõik ära.

Ootame oma ühingu liikmeteks ka uusi puudega inimesi. Tulge meie hulka, sest koos on elu lõbusam ja mure kergem! Oleme avatud ikka igal teisipäeval kell 8 – 17 ja reedel kell 9 – 15.

Laine Valli,
Tapa Liikumispuudega Inimeste
Ühingu esinaine

Tapa Liikumispuudega Inimeste Ühingu esinaine Laine Valli (paremalt esimene) esitas aastapäevapeo omlaloodud luuletuse "Ühingu aastapäevaks"

Foto Heiki Vuntus

Ühingu aastapäevaks

*Täna me oleme jällegi koos,
sest pidu on käimas täies hoos.
Aastat kaheksa on mööda läinud,
rõõmu ja muretki koos me näinud.*

*Nüüd meil aega on pidada pidu
ja kuulata järgnevat ridu,
kus soovida tahan teil aastapäeva puhul,
et oleme koos veel igal juhul.*

*me käime ära veel Tõrvvaagus,
see pole ju meie jaoks mingi kaugus.
Seal meid ootavad ilmad ilusad suvised
ja vaarikad magusad, punased.*

*Me marti veel pidada tahame koos
ja kaadriski tantsivad meil täies hoos.
Me edasi elame ikka nii
ja vaatame mis saab edasi siis.*

Laine Valli

TAPALIK TAPA 2003

Kuulus anekdootlik lugu, mida nüüskodude ajal suletud uste taga levitati, pajatab: "Kui 1940. aastal kehtestati Eestis nüüskodude võim, tekkis ka Tapa linnal vajadus ajalehe ümbernimetamise järele.

Tollased nimed pidid kohustuslikult kajastama midagi, mis otsest kiidaks Stalinit või vähemasti hüvesid, mida kommunistlik kord kaasa pidavat tooma. Kohalikud võimulepandud, enamasti vähese haridusega uue võimuga kaasasõrjad, näitasid initsiatiivi ja järgmisel päeval ilmus kohalik leht uue nimega "Tapa Kommunist". Sõnapaar sisaldasid otsesõnumit märgati alles siis, kui leht juba müügiletidel saadaval oli. Alles-

jäänud lehed korjati kokku ja järgmisel päeval ilmus ajaleht uuesti, seekord "Tapa Edasi" nime all.

Kuipalju siin tött on, teab ainult see inimene, kes jutu lahti lasi, aga olgem ausad, alati on meeldinud kuulata vaimukate inimeste poolt väljamõeldud lugusid. Kui sellel ka teatud poliitiline maik man on, läheb lugu ruttu käibele ja talletatakse mälu tulevastele põlvetele.

Sellest loost pärineb ka idee hakata kirja panema isiklikult läbielatud tapalikke lugusid. Samas annab see võimaluse ometi ükskord ka kõrvaltvaataja ja lihtsireliku rollis oma sõna sekka öelda.

Raivo Raid

Tapa Sõnumed

1990. a märtsis taasilumma hakanud Tapa ajalehele nime pannes jäi peale arvamus, et vanad nimed tuleb säilitada.

Kõige rohkem oli ilmunud "Tapa Kaja" ja "Tapa Sõnumed" nimelisi ajalehti. Otsustati "Sõnumed" kasuks. "Miks mitte sõnumid?" küsis vastne toimetaja Illi Ong, kuid rahunes kohe, kui nägi kaasajale mittevastavas sõnamängus järpejõdevust. Miks seal nime ees aga sõna Tapa puudub, on osalt ka eelnevas loos kirjapanud anekdoodi süü. Ei saanud ju alustada lehte sõnapaariga "tapa sõnumed", vaid tarvis oli informatsioonikandjat, mis rahustaks ka Eestit ja eesti keelt vähetundvat lugejat. Ehkki osaliselt olid ka jastamist leidvad sõnumid just nüüskodude sisuga – tapvalt oli ümber käidud põhjaveega ja loodust tu-

gevalt rikutud nii võõrvägede kui raudteelaste poolt.

Avalikult sai nüüd kirjutada okupatsioonivõimude kordasadetud kuritegudest Tapal. Otsest tapalalguid ei toimunud ja tapalastele harjumuspärane ja armas nimi kõlas just nii, nagu talane seda parajasti välja üteldas soovis. Kindlasti leidub aga kaasajal sõnumeid, mis võivad tappa! Onnaks on tegelikkuses meie "Sõnumed" tapalikult tapavad. See omakorda teeb rõõmu. Teinekord jälle tundub, nagu jääks neljandast võimust vajaka!

Rohkem oleks vaja probleemseid artikleid, laia kandepinnaga arutelusid, siis võiksime kindlad olla, et nimi "ajaleht" ennast ka õigustab.

Raivo Raid

Mälestuskilde ja uitmõtteid VII

150 aastat tagasi oli Tapa linna kohal paks kuusemets. Muidugi võis siin ka üksikuid mände ja teisi puid kohata. Asula teke ja areng nõudis nende mahavõtmist.

Algas lehtpuude pealetung. Krundiomanik istutas oma maja ette ikka paar kaska, krundi äärde ja tänavale vahtraid, pihlakaid, pärni, kastaneid ja teisi lehtpuid, mida just kätte saadi. Tingimata rajati ka viljapuuade, kus põhiline oli õunapuud. Savine rohelus säilis.

Hiljem lülitus ilu- ja istutamise ka raudtee, soomusrongide rügement ja linn. Rajati kirikupark ja väiksemaid haljastatud platse ning puisteid. Peatänavaid ääristati puudega.

55 aastat tagasi oli Tapal ilu- puude istutamise buum. Kuskilt saadi kiirekasvulise papliistikuid. Õpetaja Selma Kaber küll hoiatas, et need puud on meile võõrad ja linna elukeskkonda ei sobi. Hoiatust seokord kuulda ei võetud ja nüüd oleme juba aastaid paplitega hädas. Igal kevadel on nende õitsemise ajal tänavad ja toad, suud ja silmad paplivililla täis. Pealegi tekitab see villatut allergiat. Pappel nagu ta sugulane haabki on eelkõige tuletikutõõstuse tooraine. Linnahaljastusse ta ei sobi. Nüüd pole teha muud, kui paplid maha võtta ja kohasemad puud asemele istutada. Paplite aeg on ammendunud.

Lehtpuud, nende hulgas ka õunapuud, vajavad asjatundlikku hooldamist ja lõikamist, ka uendamist. Tapal on olemas linnahaljastuste korrastamise arengukava aastani 2012. Jääb ainult loota, et seda suudetakse ka jätkuvalt ellu

viia. Tänavakevadiste tööde käik on olnud igatahes hoogne.

Probleemiks, minu arvates, on ainult mahavõetud puude kännud, mis reeglina maasse on jäänud. Nende väljajuurimine ja tükeldamine ei tohiks tänapäeva tehnikajuures eriliseks probleemiks olla. Pealegi kõlbavad nad ahjukütteks. Vanemad tapalased kindlasti mäletavad veel aegu, mil nad kändudega ahje kütsid. Tööd oli, aga sooja sai! Küllap nüüdki leiduks soovijaid.

Hullel on asi õunapuudega. Nad on käest lastud. Nendega ei ole tegeldud, nii nagu tarvis. Nad annavad linnale küll rohelust, kuid saak pole suurem asi ja aed on puude all pime. Ka metsistunud õunapuult võib maitsevaid õunu saada, kui teda kevaditi asjatundlikult tagasi lõigata. Akki leidub Tapal aedniku moodi mehi, kes seda tööd mõistliku tasu eest edaspidi tegema hakkaksid? Kas või ametlikult, registreeritud ettevõtjana.

Oksi saab aga kütta nii ahjus kui ka pliidi all. Selleks tuleb nad tükeldata ja kuivatada. Peenemad tükid tuleks siduda väikesteks kubbudeks, et neid parem kanda ja laduda oleks. Väga peen praht läheb kompostihunnikusse.

See töö on jõukohane ja kasulik igaihele, ka pensionäriale. Vaja on ainult kiini, väikest saagi ja raiepakku. Jõudu tööle!

Selma Kaber oli Tapa keskkooli õpetaja. Ta õpetas meile keemiat ja botaanikat. Oli endassetõmbunud ja närviline üksik naine, rohkem teadlase kui pedagoogi tüüpi. Elas koolimajas keemiaklassi

kõrval asuvas toas. Kuna koolimajas oli ka tütarlaste internaat, siis käidi teda vahel kollitamas, millest tekkis muidugi pahandusi. Õppeaine tundmist nõudis ta rangelt, ehkki õpetamise metoodika oli kehv. Mahakirjutamine ärritas teda. Paremaid ainetundjaid viis kontrollitöö ajal kõrvaltuppa. Mee-nub keskkooli lõpueksam keemias, mis kestis hilja õhtuni. Eksamid toimusid siis komisjoni ees, mida juhatas aineõpetaja. Kui poolle õpilastest olid eksami sooritanud, ütlesid Selma Kaberi närvil üles. Ta läks oma tuppa rohtu võtma. Ajas aga rohud segi ja ei olnud enam võimeline komisjoni juhatama. Töö viis lõpule direktor Nikolai Oder. Nii mõnelgi vedas. Mina sooritsin eksami hommikul.

Õppisin Tapa keskkoolis aastatel 1945 - 1949. Tollal tuli igal kevadel sooritada 5 - 7 üleminekuksamit, keskkooli lõpetamiseks aga 13 eksamit! Jõuti õppida, jõuti muudki teha! Oli ka taset ja tulemusi.

Vaid üks meenutus. Mu lapsepõlvesõber ja üleaedne Ants Elhi "maadles" kooli ajal nii keemiat kui ka Selma Kaberiga. Ta asus edasi õppima TRÜ kehakultuuriteaduskonda ja sooritas sisseastumiseksami keemias puhtale viiele. Tun-ti isegi huvi, kes keemiat õpetas. Selma Kaberi imestusel polnud piiri! Ants Elhi oli ka lühikest aega õpetajaks Tapa keskkoolis, hiljem sai tast tuntud ajakirjanik. Ta varises manalasse 44-aastaselt, kui juba viis lennukaaslast enne teda oli meie hulgast lahkunud.

Lembit Joorits

Hiliskeelekümbusklassi vastuvõtt

Keelekümbusklassi vastuvõtu tingimused

Vajalik on lapsevanema/hooldaja täidetud ja allkirjastatud avaldus-ankeet ning 5. klassi tunnistuse koopia või originaal.

Õpilase edukus (klassitunnistuse alusel) – 5. klassi III ja IV veerandi eesti keele keskmine hinne vähemalt "4"; 5. klassi III ja IV veerandi vene keele osakuste keskmine hinne vähemalt "3,5"; 5. klassi III ja IV veerandi keskmine hinne vähemalt "3,5".

Klassi koosseis – tüdrukute ja poiste võrdne osakaal (kuni 10% kõikumisega).

Avalduste vastuvõtmise aeg on 5. – 20. juuni 2003.

Kümbusklassi vastuvõtmise kord

Vene- või eestikeelne hilisese keelekümbusklassi vastuvõtmise avaldus-ankeet esitatakse sekretärile. Tema kontrollib, kas avaldus-ankeet on korrektselt täidetud ja allkirjastatud ning juurde lisatud 5. klassi tunnistuse koopia. Vajadusel teeb sekretär esitatud originaaltunnistusest koopia.

Sekretär märgib avaldus-ankeedile selle saabumise aja (kuupäev ja kellaaeg) ning kinnitab vastuvõtmise pitsati ja oma allkirjaga.

Kui avaldus-ankeet on saadetud posti teel, registreerib sekretär saadetise kättesaamisel. Kaks päeva peale saadetise postitamist on soovitatav kooli sekretärlt kontrollida, kas avaldus-ankeet on saabunud ja registreeritud.

Avaldus-ankeeti ei registreerita, kui see pole korrektselt täidetud või puudub klassitunnistus või selle koopia.

Kui sobilikke õpilaskandidaate on rohkem kui õpilaskohti, eelistatakse kümbusklassi nimekirja arvamisel sama kooli õpilast. Edasise valiku aluseks on avaldus-ankeedi saabumise aeg. Poeg- ja tütarlaste soovitatava pro-

portsiooni tagamiseks kümbusklassis peetakse nende kohta eraldi arvestust.

Kooli teavitab soovivaldajaid tulemustest 30. juuniks avaldus-ankeedis märgitud viisil. Kümbusklassi õpilaste nimekirja pannakse koolimajas nähtavale kohale ning võimalusel ka kooli koduleheküljele.

Kui teadete kümbusklassi nimekirja arvamise/mittearvamise kohta soovitate saada posti teel, tuleb avaldus-ankeedile ja tunnistuse koopiale lisada margistatud ümbrik vajaliku postiaadressiga.

Kui 20. juuniks laekunud avalduste arv on õnnestu komplekteerida keelekümbusklassi täies mahus, võetakse soovivaldusi vastu 25. augustini. Vastuvõtu aluseks on avaldus-ankeedi registreerimisaeg, arvestatakse poeg- ja tütarlaste soovivat proportsiooni.

Pärast 20. juunit laekunud soovivalduste esitajatele tehakse kooli otsus teatavaks hiljemalt 27. augustiks avaldus-ankeedis märgitud viisil.

Lisainformatsiooni kümbusklassi vastuvõtmise korra ja tingimuste ning kümbusklassi kavandatava töökorralduse kohta on võimalik saada Tapa vene gümnaasiumist.

Lisainformatsiooni keelekümbusmetoodika kohta on võimalik saada Keelekümbuskeskusest (Tallinn, Kiinu 1, telefon 06 057 250 ning interneti aadressil www.kke.ee).

Keelekümbusklassi juhatamine toimub ka eesti keeles.

1. Igas programmiga liitunud koolis komplekteeritakse oma kooli õpilastest viis keelekümbusklassi, milles on soovitatavalt 30 õpilast.

2. Eestikeelset õpet on 6. klassis 10 nädalatundi.

Keelekümbusklassides on 30 nädala-

tunnist 10 eestikeelset, sh 4 tundi eesti keelt, 3 tundi loodusõpetust, 2 tundi kunstõpetust (Tapa vene gümnaasiumis tööõpetust), 1 tund inimeseõpetust.

3. Eestikeelse õppe sisseviimine tähendab kooli õppekava uuendamist. Muutused seostuvad kõigi 6. klassis õpitavate ainetega, et

- pakkuda õpilastele 6. klassi õppes kui tervikulis enam tuge ainekursuste parema seostamise ja aktiivõppe meetodite kasutamise; ja
- kujundada eeldused eestikeelse õppe mahu suurendamiseks 7. ja 8. klassis; ja
- arvestada üksikainete õppe-eesmärkides taotlust jõuda teise kooliastme lõpuks nõutavate aineteadmiste ja -oskusteni, kaotamata sealjuures suutlikkust aru saada venekeskestest tekstidest eesti keeles õpetatavates valdkondades.

4. Õpilaste turvalisust aitaks tagada pikapäevavariimade võimaluse kasutamine.

5. Kümbusklassi õpetaja valikul arvestatakse keetekümbuskeskuse soovitud kriteeriume,

6. Kümbusklassi komplekteerimise aluseks on lapsevanema avaldus. Sisestamiskatseid ei tehta.

7. Hiliskeelekümbusklassi programmi arendamisel juhendatakse järgmistest väärtustest:

- meeskonnatöö (nt koolis ja klassis; koolide ja keskuse vahel; koolide vahel; uurijatega, KOVidega, välispartneritega)
- eetilised (avatus, usaldus, lojaalsus, ausus)
- kõigide laste edukus (jõukohased teadmised ja oskused, hoolivus, armastus, tervis)
- kvaliteet (tulemuslikkus, süsteemsus)
- tervis, perekond
- pühendumine.

Tapa XVIII Rahvajooksu tulemused

3. mail 2003

3 km

Poisid

I Lenar Rünk (Tamsalu, 10.37), II Sander Eilo (SK Rakke, 11.02), III Kaur Taelma (Vinni-Pajusti, 11.13), 4. Siim Kroommäe (TG, 11.15), 5. Kaspar Lees (TG, 11.40), 6. Henrik-Rainer Lehtsalu (TG, 11.50), 7. Marko Ivainen (TG, 11.52), 8. Pavel Beljakov (Tapa Erikool, 11.55), 11. Jauno Oja (TG, 12.15), 12. Jaanis Eisan, (TG, 13.13), 13. Jevgeni Miroznitšenko (Tapa Erikool, 13.23), 14. Sergei Kums (Tapa Erikool, 15.26), 15. Rait Ageni (TG, 15.52).

Tüdrukud

I Marii Raudsepp (Tamsalu, 12.16), II Triin Aimpla (TG, 12.40), III Liis Lanno (TG, 12.44), 4. Piia Mõsak (TG, 13.17), 6. Maila Valdre (TG, 13.36), 7. Anett Lanno (TG, 16.20).

8 km

Mehed

I Risto Ütsmüts (Nõmme KJK, 26.02), II Andrus Lein (Vinni, 26.07), III Andres Soikka (Nõmme KJK, 26.41), 4. Elar Vulla (Tapa, 27.13), 9. Neil Kütt (TG, 29.10), 19. Margus Udeküll (Tapa, 31.41), 22. Rainer Altmäe (TG, 32.33), 23. Ain Roosimägi (TG, 32.46), 26. Stanislav Bogdanov (Tapa Erikool, 33.14), 28. Teet Roosimägi (TG, 34.00), 29. Kaarel Aupaju (TG, 34.08), 30. Pavel Aljabjev (Tapa Erikool, 34.15), 32. Arpo Vainola (TG, 34.31), 33. Timofei Stanavoi (Tapa Erikool, 34.39), 35. Mait Kiigemägi (TG, 34.45), 36. Vadim Leinvald (Tapa, 35.04), 37. Andres Strelkov (Tapa Erikool, 35.06), 38. Marko Kiigemägi (Tapa, 35.53), 39. Valentin Ivanov (Tapa Erikool, 36.11).

Naised

I Kaja Mulla (Tallinn, 33.38), II Anne Pals (Tallinn, 35.48), III Olga Rebo (Tamsalu gümnaasium, 36.05), 6. Jaanika Eisan (TG, 37.07), 11. Viivika Kübarsepp (TG, 41.08), 12. Eve Muhel (Tapa, 42.19), 13. Gea Valdre (TG, 42.57), 14. Anni Vainola (TG, 42.58), 15. Andrea Ränikivi (TG, 44.17), 16. Ela Vulla (Tapa, 46.27).

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

TAPA MUUSEUMIS

on avatud
mai lõpuni

**Tapa gümnaasiumi
5. – 9. klasside
õpilastööde näitus.**

TAPA MUUSIKAKOOL

**Uute õpilaste vastuvõtt
2003/2004.
õppeaastaks
toimub 27. mail.**

Avalduste vastuvõtmine ja konsultatsioonid toimuvad
E 19. mail, N 22. mail ja
E 26. mail kell 16

FIE TÕNU VEEREMAA

pakub asutustele, ettevõtetele ja korteriühistutele

kuni 1000V elektripaigaldise käidukorraldusteenust.

NB! Vastavalt Elektriohutuseseaduse § 16 peab kuni 1000 V elektripaigaldise mille peakaitse nimivool ületab 100 A, peab olema määratud vastava pädevusega käidukorraldaja.

Info telefonil 055 651 305

TAPA AUTOKOOL OÜ TEATAB:

B- kategooria autojuhi kursused algavad
(Tapa arenduskonjas Roheline 19)

31. 05. 2003 kell 13 (vene keeles)

07. 06. 2003 kell 13 (eesti keeles)

Info ja reg tel 050 39 595

Tapa linna prügikampaania raames

koguti üle 500 m³ prügi (~970 prügikotti), lisaks veel puuksad ja muu lahtine prügi. Kampaania raames inimeste oma transpordiga prügimäele viidud prügi koguste kohta täpsemad andmed puuduvad. Kampaania läks linnavalitsusele maksma 19 481 kr.

Kairi Maasen

UUED LINNAKODANIKUD

Henry Alla	06.04.2003
Eerik Jakimovski	15.04.2003
Zanna Razmologova	20.04.2003
Olivia Kolga	22.04.2003
Jelizaveta Bitjutski	23.04.2003

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Laine Mägi	17.04.1928 - 15.04.2003
Helja Suder	11.01.1923 - 15.04.2003
Veralda Krõlova	07.05.1932 - 21.04.2003
Iosif Spizhuk	09.03.1937 - 23.04.2003

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda
Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 20 026.
Ajalehte saab lugeda - www.tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@estpak.ee, arenduskoda@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus - tel 20 026, mobiil 056 485 208
Küljendaja Liina Kald - tel 20 023, mobiil 052 87 998
Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, 44307 Rakvere, tel 23 999
Trükiarv 600 Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 - 16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

Hoidmaks ära arusaamatusi, peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt leheilmest nädala teispäeval kell 10.